

G.M. GILBERT

JURNALUL

DE LA

NÜRNBERG

**În mintea conducătorilor  
Germaniei naziste**

Traducere din limba engleză  
de Dan Criste

POLIROM  
2025

# Cuprins

*Mulțumiri* ..... 9

Introducere. Acuzații..... 11

## JURNALUL PROCESULUI

1945-1946

Capitolul 1. Acuzarea are cuvântul..... 41

Capitolul 2. Pauza de Crăciun în închisoare ..... 85

Capitolul 3. Anglo-americanii încheie prezentarea acuzațiilor ..... 102

Capitolul 4. Acuzațiile formulate de partea franceză ..... 122

Capitolul 5. Acuzațiile formulate de partea rusă ..... 133

Capitolul 6. Apărarea lui Göring..... 177

Capitolul 7. Apărarea lui Hess..... 206

Capitolul 8. Apărarea lui Ribbentrop ..... 210

Capitolul 9. Apărarea lui Keitel..... 224

Capitolul 10. Apărarea lui Kaltenbrunner ..... 239

Capitolul 11. Apărarea lui Rosenberg..... 250

Capitolul 12. Apărarea lui Frank..... 259

Capitolul 13. Apărarea lui Frick ..... 272

Capitolul 14. Apărarea lui Streicher ..... 282

Capitolul 15. Apărarea lui Schacht ..... 288

Capitolul 16. Apărarea lui Dönitz..... 305

Capitolul 17. Apărarea lui Raeder..... 312

Capitolul 18. Apărarea lui von Schirach ..... 325

Capitolul 19. Apărarea lui Jodl ..... 337

Capitolul 20. Apărarea lui von Papen.....	355
Capitolul 21. Apărarea lui Speer.....	368
Capitolul 22. Pledoariile finale.....	377
Epilog. Condamnații.....	399
<i>Anexa I. Hotărârile.....</i>	<i>407</i>
<i>Anexa II. Tabel cronologic.....</i>	<i>417</i>
<i>Index.....</i>	<i>427</i>
<i>Credite foto.....</i>	<i>437</i>

## 12 martie

ȘEDINȚA DE DIMINEAȚĂ: *Au depus mărturie von Brauchitsch fiul<sup>1</sup>, aghiotantul lui Göring, Paul Körner, secretarul său de stat în Prusia, și feldmareșalul Kesselring.*

[Cu toate acestea, un interes mai mare în timpul discuțiilor de dimineață și de la prânz l-a suscitât titlul „MOSCOVA ÎL FACE PE CHURCHILL «INSTIGATOR LA RĂZBOI» ȘI SPUNE CĂ ACESTA CAUTĂ SĂ SABOTEZE ONU”. Göring a chicotit: „Singurii Aliați care mai sunt aliați sunt cei patru acuzați, iar aceștia nu sunt aliați decât împotriva celor 20 de acuzați”. Și-a frecat mâinile și a râs satisfăcut.

„Așa este”, a spus Dönitz. „Churchill a fost întotdeauna antirus – asta am zis mereu.”

„Bineînțeles, tot timpul am știut asta”, a repetat Göring.

Ribbentrop a ieșit din starea de letargie caracterizată prin deprimare și confuzie, în care zăcuse doar cât să zică: „Da, este exact cum am spus, nu-i așa?”.]

\*

ORA PRÂNZULUI: La prânz, Ribbentrop a cerut să vadă din nou ziarul. După ce a citit încă o dată articolul despre Churchill, a spus: „Vedeți, este așa cum v-am spus mereu. Rușii sunt puternici – foarte puternici. Acum, Anglia este îngrijorată, iar America își va pierde interesul și va părăsi Europa. Nu înțelegeți? Veți lăsa Germania la mila rușilor. De ce ați intrat în război?”

„De ce l-ați început?”, am replicat eu. „Dacă v-a fost frică de ruși, de ce nu ați respectat Pactul de neagresiune cu Rusia? De ce nu ați respectat Pactul de la München? De ce a mințit Hitler în halul în care a mințit?”

În acest moment, Hess a sărit brusc din colțul său, și-a strâns în talie pantalonii fără curea și s-a îndreptat spre mine, privindu-mă cu ochii lui scânteietori, adânciți în orbite. „*Herr Doktor*, un ofițer american ar accepta ca un german să-l facă mincinos pe șeful său de stat care este mort?”

„Firește că nu – pentru că nu a fost un mincinos.”

„Atunci trebuie să vă cer să vă abțineți de la a spune asta despre șeful nostru de stat”, a răbufnit el.

„Îi citez chiar pe diplomații dumneavoastră”, am răspuns eu.

1. Colonelul Bernd von Brauchitsch, fiul feldmareșalului Walther von Brauchitsch (n.t.).

Hess s-a întors în colțul său și s-a așezat. Raeder a încetat să se plimbe în sus și în jos suficient de mult pentru a-l bate pe Hess pe umăr și a spune: „Aveți perfectă dreptate. Nu am auzit, dar aveți dreptate”.

În sala de mese a bătrânilor, discuția despre controversa legată de Churchill a luat o altă turnură. Von Papen a adoptat un ton împăciuitoare: „O, lucrurile se vor liniști. Dar este bine și că cineva îi previne pe ruși că nu pot să facă ce vor”.

Când am afirmat că greșeala capitală a lui Hitler a fost atacul asupra Rusiei, Schacht m-a corectat: „Nu, greșeala capitală a fost în primul rând atacarea Poloniei”.

„Da”, a spus Dönitz, „vina constă în declanșarea războiului. Odată războiul început, un ofițer nu are altă variantă decât să-și facă datoria”. (Dönitz a găsit în sfârșit o poziție care împacă propria onoare cu supunerea față de Hitler, în ciuda vinovăției sale.)

„Vorbind despre greșeli capitale”, a continuat Schacht, „intrarea în război împotriva Americii a fost cea mai catastrofală prostie pe care un om de stat ar fi putut să o facă. L-am prevenit în privința capacității de producție a Americii”.

„«Omul de stat» din camera alăturată nu pare să știe că Germania ne-a declarat război. Tocmai m-a întrebat de ce am intrat noi în război”, am spus.

„*Om de stat!*... Ei poftim, idiotul ăla zăpăcit!!”, a rânjit Schacht. „Asta este o dovadă a ignoranței lui Hitler în domeniul afacerilor externe.”

„Om de stat!”, a repetat von Papen. „Un tâmpit!”

Discuția s-a îndreptat apoi spre chestiunea rezolvării problemelor economice ale lumii fără război. Schacht s-a declarat împotriva socialismului de stat din cauză că privează individul de libertate, inițiativă și concurență. Nu se opunea socialismului ca atare. Tot ce am putut reține de aici a fost că el pare să prefere „socialismul capitalist”.

## 13 martie

### GÖRING DEPUNE MĂRTURIE

Am coborât să-l văd pe Göring în celulă înainte ca acesta să compară în fața tribunalului, căci probabil astăzi va depune el însuși mărturie. Existau semne de tensiune nervoasă în tremurul ușor al mâinilor și în spasmele chipului său. A început să repete rolul de nobil martirizat pe punctul de a intra pe scenă pentru ultimul act:

„Nu recunosc nici acum autoritatea tribunalului – pot spune, ca Maria Stuart, că nu pot fi judecat decât de un tribunal al celor care îmi sunt egali”. A schițat un zâmbet.

„Ei bine”, am zis eu, „asta poate că ar fi mers pe vremea suveranității regale, dar aici este în joc rădăcina existenței civilizate”.

„Oricum, tot ceea ce s-a întâmplat în țara noastră nu vă privește câtuși de puțin. Dacă 5 milioane de germani au fost uciși, este treaba germanilor să rezolve această problemă; și politicile statului nostru sunt treaba noastră.”

„Dacă războiul de agresiune și masacrele nu sunt treaba nimănui și nu sunt infracțiuni care merită să fie pedepsite, atunci am putea la fel de bine să ne împăcăm chiar acum cu ideea exterminării civilizației!”

Göring a ridicat din umeri. „În orice caz, aducerea șefilor unui stat suveran în fața unui tribunal străin este o aroganță unică în istorie.”

\*

*ȘEDINȚA DE DUPĂ-AMIAZĂ: În cursul ședinței de după-amiază, Göring a început să susțină apărarea personală în boxa martorilor. În prima parte, a făcut o prezentare factuală a trecutului și a decorațiilor sale, a întâlnirii sale cu Hitler, a rolului său și a motivelor pentru care a contribuit la edificarea Partidului Nazist. A povestit cum a preluat conducerea Batalioanelor de Asalt (SA) și cum le-a pus din nou pe picioare, cum a participat la puciul de la berărie. A devenit membru al Reichstagului în 1928, președinte al Reichstagului în 1933 și l-a ajutat pe Hitler să devină cancelar al Reichului în 1933. De asemenea, a înființat lagăre de concentrare în Prusia destinate internării comuniștilor.*

### *Seara în închisoare*

*Celula lui Göring: Înapoiasse cina neatinsă și stătea pe pat, fumând din pipa lui mare, bavareză. A recunoscut că, în seara asta, e prea emoționat ca să mănânce. „Trebuie să înțelegeți că, după ce am stat în pușcărie aproape un an și am asistat la acest proces timp de cinci luni fără să scot o vorbă în instanță, chiar a fost un efort pentru mine – mai ales în primele zece minute. Singurul lucru care m-a enervat, la naiba, este că nu am putut să opresc tremuraturul mâinii.” Și-a întins mâna. „Poftim, vedeți, acum este mai stabilă.”*

Avea o atitudine destul de gravă, căutând puțină consolare în opiniile sale cinice, fataliste. Îl numea pe om cel mai mare *Raubtier* (animal de pradă) dintre toate, deoarece are capacitatea intelectuală de a distruge la scară mare, în timp ce alte animale de pradă ucid doar pentru a mânca atunci când le este foame. Era sigur că războaiele vor deveni din ce în ce mai distrugătoare – totul era sorocit. Era un aer de *Götterdämmerung*<sup>1</sup> în spațiul neclar al celulei

1. *Amurgul zeilor*, titlul unei opere compuse de Richard Wagner (n.t.).

întunecate. (Îi spusese gardianului să nu aprindă lumina.) Aproape că ți-l puteai închipui spunându-și replicile în ecoul muzicii lui Wagner.

\*

*Celula lui Speer:* Am trecut pe la Speer și, fapt destul de interesant, mi-a spus că, în pofida tuturor așteptărilor sale, a fost impresionat de discursul lui Göring, pentru că era în mod evident cântecul său de lebadă și simboliza într-un fel tragedia poporului german. „Să-l văd așa serios, fără diamanțele și decorațiile sale, apărându-se pentru ultima oară în fața unui tribunal, după toată puterea, pompa și grandilocvența, a fost realmente *erschütternd* [răscolitor]!”

\*

NOTĂ: În cursul zilei, avocatul lui Ribbentrop m-a luat deoparte și m-a întrebat dacă am observat ceva ciudat la Ribbentrop în ultima vreme. I-am spus că, după părerea mea, se apropie încet, încet de o criză nervoasă. Mi-a mărturisit că, în ultimele săptămâni, observase că, de fapt, se imagina pe sine în situații care nu existau și că încerca să se convingă că nu fusese la întâlniri la care în realitate participase, astfel încât jumătate din apărarea pe care o propusese a fost anulată în urma analizei făcute de avocat. De asemenea, făcuse niște lucruri iraționale, trimitând, de pildă, o scrisoare membrilor Tribunalului în care se oferea să fie torturat până își dădea sufletul pentru că a îngăduit fără să vrea săvârșirea unor asemenea atrocități abominabile. Am spus că, după părerea mea, toate acestea erau rezultatul ambițiilor frustrate și al problemelor de conștiință ale unui personaj slab și influențabil. El a remarcat că Ribbentrop este cu siguranță o unealtă credulă, dar nu știa cine este mai ambițios, Ribbentrop sau soția lui. A spus că îmi va da mai multe amănunte de interes psihologic după ce se va încheia apărarea. Este evident că urmărește să vadă dacă poate pleda pe temeiul nebuniei, deși a recunoscut că responsabilitatea lui Ribbentrop pentru faptele sale nu se poate pune în discuție.

## 14 martie

### GÖRING FACE PARADĂ ÎN TIMP CE HESS ȘI RIBBENTROP SE PIERD CU FIREA

Înainte să înceapă ședința de dimineață, le-am spus că azi-noapte a murit von Blomberg. Keitel a clătinat din cap cu tristețe. Göring, care vorbea cu avocatul lui, s-a întors repede în mijlocul unei fraze și i-a spus lui Keitel:

„Suntem toți convinși că a murit un om de onoare”, apoi a continuat discuția cu avocatul său. Acesta a fost elogiul oficial de cinci secunde pentru fostul feldmareșal von Blomberg, cândva comandant suprem al Wehrmachtului.

I-am spus lui Hess că a murit von Blomberg. Nu l-a afectat în niciun fel. „Și?” L-am întrebat dacă știe cine a fost feldmareșalul von Blomberg. „Unul dintre generalii noștri...”, a răspuns el, vag. Apoi i-am spus că Haushofer și soția lui s-au sinucis. A spus că își amintește că un bărbat pe nume Haushofer trebuia să depună mărturie pentru el, dar altceva nu știa despre el. Nici prin vorbă, nici prin expresie nu a dat vreun semn că și-ar aminti de celebrul geopolitician care se presupunea că ar fi inspirat fuga sa în Anglia. În timp ce eu îl interogam pe Hess, von Schirach stătea în spatele lui, aplecat înainte. Îmi arunca priviri nedumerite, căci era evident că memoria lui Hess în legătură cu evenimentele din trecut, practic, dispăruse. După un timp, Hess a făcut una dintre rarele sale remarci spontane: „Sper că niciunul dintre ceilalți martori ai mei nu mă va lăsa baltă, preferând moartea”.

Apoi a privit în jur și a remarcat că sala era aproape plină. I-am spus că probabil va fi și mai plină când el se va ridica să depună mărturie. M-a întrebat de ce. „Pentru că ați făcut mare senzație la începutul procesului”, i-am spus. Nici asta nu a părut să-l afecteze.

„Serios? Cum așa?”, a întrebat el.

„Nu vă amintiți că, la începutul procesului, s-a pus problema memoriei dumneavoastră?” A dat din cap în semn că nu. Uitase deja că uitase să uite.

Ribbentrop a venit astăzi la tribunal fără cravată, descheiat la guler, cu pleoapele căzute, cu spasme în obrazul stâng – o expresie și mai derutată decât de obicei pe chipul său: imaginea confuziei și a deprimării. Mulți s-au arătat uimiți când i-am atras atenția fostului ministru german de Externe asupra faptului că a venit la tribunal fără cravată. A răspuns obosit că gulerul este prea strâmt. Am trimis după cravată și i-am spus că o poate purta fără să-și încheie gulerul. Cu siguranță că necuviința fostului mândru emisar german la curtea britanică nu era cauzată de ignorarea regulilor de conduită. Era vorba poate de sentimentul inconștient că lațul se strângea în jurul gâtului, iar el nu era pregătit să vină la bară după ce îl văzuse efectiv pe primul inculpat nazist depunând mărturie.

\*

*ȘEDINȚA DE DIMINEAȚĂ: Göring a depus din nou mărturie, continuând să povestească cum a ajutat Partidul Nazist să-și făurească puterea politică și militară, prezentând inclusiv versiunea sa cu privire la sângeroasa epurare a lui Röhm, precum și măsurile luate pentru a ține Biserica departe de viața politică și militară – deși, din păcate, a fost necesar ca unii clerici să fie trimiși*

*pe parcurs în lagărele de concentrare.* [În timp ce el încerca să justifice legile antisemite prin ostilitatea pe care evreii o manifestaseră față de regimul nazist, mulți acuzați lăsau capul în jos. Funk și-a acoperit ochii și a plâns. În afară de asta, inculpații au ascultat cu mare atenție și multe semne de aprobare.] *Și-a continuat recitalul despre modul în care partidul a rezolvat problema șomajului, a făcut reînarmarea, a anexat Austria, pentru toate aceste lucruri el asumându-și o mare parte din merite și răspundere.*

\*

ORA PRÂNZULUI: La prânz, Göring m-a întrebat cu nerăbdare: „Ei bine, cum a fost? Nu puteți spune că am fost laș, nu-i așa?”, a zis el plin de mândrie.

„Nu, nu pot spune asta. V-ați asumat răspunderea pentru niște lucruri pentru care ar trebui să vă asumați răspunderea. Dar acesta este doar începutul. Ce ziceți despre războiul de agresiune?”

„O, voi avea multe de spus și despre asta.”

„Iar atrocitățile?”

Și-a coborât privirea. „Doar în măsura în care nu am acordat zvonurilor suficientă atenție pentru a le analiza...” Și-a înghițit ultimele vorbe. Am citit câteva dintre titlurile zilei și apoi l-am trimis să se vadă cu avocatul său, așa cum era stabilit.

În celelalte camere în care se lua masa, atitudinea era în general favorabilă lui Göring. Chiar și Schacht a spus că tot ceea ce a afirmat acesta era corect, cu excepția tentativei de a demonstra că măsurile antisemite erau justificate. Dönitz s-a arătat surprins că Göring a dat dovadă de o asemenea seriozitate și stăpânire de sine.

„Acesta este Göring cel de la început”, a spus von Papen, „când era încă rezonabil. A afirmat însă că, «exceptând personalitatea sa fermecătoare, von Papen nu a dat nimic partidului». Trebuie să spun instanței că nu numai că nu am dat, dar am și încercat să iau”.

Fritzsche a spus că Göring a descris primii ani ai existenței partidului exact așa cum au fost și că s-ar putea referi și el la aceștia în propria apărare.

Von Schirach a recunoscut că a stat cu sufletul la gură cât timp a vorbit Göring. I-am spus că am observat de fapt că înghițea și râgâia din cauza tensiunii nervoase gastrice.

Hess a spus că a putut să înțeleagă ce încerca Göring să transmită, dar că i-a fost greu să-l urmărească pentru că asta necesita o concentrare prea mare și nu își amintea nimic din trecut.

Rosenberg și Jodl au spus că, în general, sunt de aceeași părere, dar că există câteva diferențe de explicat. Rosenberg a început o predică despre